

Martin Lidegaards tale ved Radikale Venstres landsmøde

Taler

Martin Lidegaard
Forperson for Radikale Venstre

Dato

19. september 2026

Sted

Hotel Nyborg Strand

1 Kære landsmøde.

Jeg er sgu glad.

5 Glad for, at vi har vundet tre valg i streg.

Glad for, at vi har fået en af de mest kompetente og ambitiøse radikale grupper i Folketinget nogensinde.

10 Glad for at sidde i regering på tre centrale ministerposter.

Glad for selv at sidde som formand for det grønne udvalg i den grønne regering nogensinde.

15

Glad for at have Danmarks bedste ungdomsparti, der bliver ved med at holde os på dupperne. Og leverer den ene gode politiker efter den anden.

Og alt det kunne jeg svælge længe i. Hvad jeg så også lige vil gøre lidt mere...

20

For jeg er også glad for, at vi i dag kan byde velkommen til næsten 100 nye medlemmer i salen, og endnu mere glad for at vide, at I kun udgør 12% af de nye medlemmer, den radikale bevægelse har fået det seneste halve år.

25 Det er dejligt at have alle jer nye med i dag, og skal vi ikke allesammen lige byde dem velkommen.

I har meldt jer ind i en bevægelse, der drømmer stort. Det ligger dybt i det radikale DNA: Vi vil forme og forandre verden. Vi står på 121 års historie om mennesker, der turde kæmpe for forandringer længe før deres samtid, var klar til dem.

Fra kvinders stemmeret. Opbygningen af velfærdssamfundet. Til opgøret med den autoritære børneopdragelse og afskaffelse af revselsesretten. I Radikale Venstre er vi gået forrest hver eneste gang. Med det har vi taget frisindet fra Brandes. Demokratiet fra Hørup. Ligestillingen fra Elna Munch. Pragmatismen fra Helveg. Og ansvaret, der stadig runger i ekkoet af Jelveds håndtaske, der bliver banket i bordet.

Hver generation har haft sine kampe. Min og vores er først og fremmest grøn.

Da jeg for 25 år siden blev valgt ind for Radikale Venstre første gang, blev klima- og miljøpolitik skrevet i fodnoter. I dag – efter årtiers pres – er det hovedopgaven.

Jeg kan hilse at sige, at det bestemt heller ikke var alle, der mente at tiden var moden, da vi lancerede, at Radikale Venstre gik til valg på en fuld grøn elektrificering af Danmark.

Nu gør vi det.

Vi venter ikke på at tiden ændrer sig. Vi ændrer den selv.

Ingen tidligere regering har været i nærheden af det grønne ambitionsniveau, vi lægger for dagen. Og jeg kan garantere jer for, at vi er her for at sikre, at der ikke bliver nogen rysten på hånden.

Radikale Venstre er tilbage.

65

Vi er lige præcis, hvor vi skal være. Med drømmene i hjertet og ansvaret i hænderne.

70 Det gør mig glad!

75

Men det jeg er allermest glad for. Det jeg er allermest stolt over, og det jeg er allermest ydmyg over for. Det er, at det er lykkedes Radikale Venstre at genvinde tillid hos de unge.

80 For fire år siden besluttede vi at satse på en ny generationskontrakt i Danmark. Vi insisterede på et skifte i dansk politik, hvor vi ikke kun tager ansvar for os selv og for dem, der skal løftes i dag. Vi tager også ansvar for dem, der kommer efter os. **Fast besluttede på, at de skal arve vores muligheder. Ikke vores problemer.**

85

Det er den generationskontrakt, vi er gået til valg på tre gange nu, og det er den, vi har vundet på.

90

Der ligger et kæmpe håb og en kæmpe motivation i at vide, at vi er partiet for Danmarks fremtid. Vi er blevet det parti, der altid kigger på vores børn og unges muligheder. Og på de vilkår vi byder dem nu og senere. Uanset om det drejer sig om klimaet, om skolen, deres uddannelser eller om den økonomiske ansvarlighed, der bærer det hele.

95

Vi ser dagens problemer lige i øjnene, men glemmer aldrig at drømme om det Danmark, vi gerne vil skabe i morgen.

100

I tidens debat fylder det danske og danskhed meget. Jeg er glad for, at så mange forskellige stemmer tager del i den debat. I en verden, hvor algoritmer splitter os, og techgiganter forsøger at tage ejerskab over vores

105

virkelighed, er der i den grad brug for at tale om, hvad der binder os sammen som folk.

110

Men det er desværre blevet en fattig debat. Den handler mest om det, vi ikke vil være og dem, der ikke må være med.

115

Det er let at grine af det hele, når danskhed bliver et spørgsmål om laktosetolerance. Og dunjakker, der skal forbydes på uddannelsessteder.

Det er jo absurd teater. Men det er et teater, der rammer rigtige mennesker.

120

Og det er ikke bare nedslående. Det er skadeligt for vores demokrati og sammenhængskraft.

125

For midt i alt sin absurditet sætter debatten om danskhed noget grundlæggende vigtigt på spil: Når vores fælles samtale er dikteret af frygt og splittelse, æder det langsomt vores mod på at drømme om en bedre fremtid. Og lige præcis dét fænomen skal vi tage dybt alvorligt.

130

Hvis mennesket ikke kan drømme frit og stort, går vi i stå. Vores land er bygget af mennesker, der nægtede at acceptere verden, som den var. Der fik store idéer og havde modet til at forfølge dem.

135

Bønder, der skabte andelsbevægelsen. Grundtvig og højskolerne, der gav mennesker mod til at tænke frit. Iværksættere og ingeniører, der rejste vindmøller mod den horisont, andre blot spejdede mod.

140

Ingen forandring bliver til virkelighed, før nogen tør at forestille sig den. Det er i drømmene, al udvikling begynder.

145

Så hvad drømmer vi om i Radikale Venstre? Hvad drømmer jeg om?

Jeg drømmer om at give et endnu bedre land videre end det, jeg selv er vokset op i.

150

Om en barndom for mine børn, hvor de kan hale fede sølvblanke fisk op af Sejrobugten, der bugner af liv. Hvor de kan bade i Danmarks søer og drikke rent vand fra hanen. Og hvor maden på deres tallerkener emmer af det, vi gerne vil give videre: Sundhed, kvalitet og respekt for naturen og dyrene.

155

Det er derfor, at vi med denne regering endelig regulerer landbrugets udledninger af kvælstof. Det er derfor, at vi i år indfører et nationalt sprøjteforbud og tager fat på at skabe værdige forhold i landets grisestalde. Og det er derfor vil sætte mig i spidsen for en ny fødevarestrategi, der skal gøre Danmark langt mere selvforsynende med lokal, økologisk og sundt frugt og grønt.

160

Jeg drømmer om, at mine børnebørn slet ikke kommer til at kende lugten af benzin og diesel, fordi det er lugten af fortid, oligarker og

165

regimer, som vi har lagt bag os. Derfor sætter vi nu alt ind på en gennemgående elektrificering af Danmark indenfor få år. Med grøn og sikker energi, der øger virksomheders konkurrence kraft, giver biler uden udledninger og stabile og lave varmepriser til alle.

170

Bare det seneste halve år er markedsprisen på naturgas tredoblet. Det mærker danske familier hver eneste måned. Især i landdistrikterne. Vi skal gøre os frie af den dyre og skadelige afhængighed – også selvom det er svært. Og hvis nogen tror, at vi kommer til tøve, så har de ikke mødt Danmarks klima, energi- og forsyningsminister. For kun en tåbe frygter ikke Samira Nawa ved et

175

Jeg drømmer om en skole, hvor børnene glæder sig til at møde ind. Hvor de hører historier, så de kan skrive deres egne. Hvor de synger de sange, vi selv er vokset op med, og lærer os alle de nye, der kommer til. Hvor de møder voksne, der har tid til dem. Og tid til at lave undervisning, der får dem til at stå på tær. Hvor deres leg får meget mere plads, og giver dem stærke fællesskaber. Hvor de fortæller hemmeligheder til hinanden i skolegården. Ikke til chatbots, der kender dem bedre, end deres venner gør.

180

Den seneste PISA undersøgelse giver mig kuldegysninger. Men vi kan ikke skrue tiden tilbage til en simplere verden. Vi skal løfte og ruste vores børn til en ny tid. Vi skal høste frugterne af nye teknologier og samtidig håndtere de konsekvenser, de også bærer med sig. Ikke mindst med en langt større beskyttelse af vores børn
190 og unge. Vi skal løfte alle dele af børnelivet. Fra vuggestuen og børnehaven til folkeskolen og fritiden. Og vi skal give pædagoger og lærere tid og frihed til at gøre det, de bedst til.

**Jeg glemmer IKKE det radikale børneløfte, vi gav for to år siden. Og vi
195 går i gang allerede med næste års finanslov.**

Jeg drømmer om gymnasier og uddannelser, der giver jer unge mennesker modet til at tænke nyt, stille kritiske spørgsmål, engagere jer og udfordre jeres samtid. Der giver jer lysten til at kigge op og kigge ud. Og
200 viljen til at gå glip af noget. For til gengæld at få hele nuet med. Det er derfor, at der er brug for Radikale Venstre til – som det eneste parti - altid at insistere på, at vi skal investere mere i uddannelse. Mere i dannelse.

Vi bliver ofte kaldt uddannelsessnobber i vores parti. Hvis det er snobberi at
205 drømme om, at den næste generation får mere uddannelse og flere muligheder for at forme deres egen fremtid, end den forrige generation gjorde, ja, så er jeg skyldig.

Jeg drømmer om et land, hvor det er din indsats - ikke dine forældres postnummer - der afgør dine muligheder i livet. Det er derfor, at vi skal
210 have vendt udviklingen på boligmarkedet, der skævvrider vores land, og udfordrer unge menneskers tro på, at det kan betale sig at tage en uddannelse og arbejde hårdt. Og vi skal skabe bedre forhold for de unge mennesker, mens de gør præcis det, vi beder dem om: Uddanner sig.

215 Det er benhårdt at få økonomien til at gå op som studerende – ikke mindst i de store byer. Stigende boligpriser, dyrere basisvarer og færre uddannelsespladser. Derfor er jeg glad for at kunne fortælle jer her i dag, at vi med næste års finanslov giver en håndsrækning til de studerende og udvider boligstøtten til endnu flere.
220 Alle jer unge mennesker, der bor på kollegier med fælleskøkkener. Hvor I laver mad til hinanden, knytter bånd og møder mennesker fra alle dele af samfundet og verdenen. I får fremover 500 kr. mere om måneden. En konkret forskel for den enkelte unge. Og et vigtigt udgangspunkt for at få opført flere

225 gangkollegier. Fordi vi drømmer om flere unge i uddannelse. Flere gryderetter, samtaler, spilaftener og fester i fælleskøkkenet.

Jeg drømmer om et kulturliv, der styrker vores fællesskaber. Hvor vi løfter kunst og kultur, så langt flere kommer i teateret og på museum og bliver
230 udfordret på sig selv, vores nutid og fremtid. Hvor vi mødes om den levende musik og skråler med fælles stemme. Hvor vi styrker civilsamfundet og foreningslivet. Fordi vi ved, at det er vores stærkeste værn mod den usikkerhed, det meningstab og den splittelse, som den teknologiske revolution også fører med sig. Eller som Danmarks nye kulturminister, Zenia Stampe, ville sige det:
235 Kultur er vores superkraft. Og tak skæbne for, at vi har Zenia helt forrest i kampen for det menneskeskabte. Og for de mangfoldige fællesskaber, der binder os sammen som land.

240 **Jeg drømmer om landdistrikter i Danmark fulde af liv.** Hvor svinefabrikken og gylletanken er erstattet af grøntsagsmarker, frugtplantager og vildtvoksende natur. Hvor den lokale købmand, skolen og forsamlingshuset ikke er minder om det, der var. Men afgørende for det, der kommer. Drevet og underbygget af unge iværksættere. Hvor den grønne omstilling skaber nye
245 arbejdspladser, så unge kan blive boende eller flytte til, fordi der er stærke fællesskaber og gode jobs at bygge en fremtid på. Det er vitterlig et af tidens store paradokser, at flere er lykkelige på landet, mens færre vil bo der. Det er derfor, at vi vil sikre ordentlig kollektiv transport, der binder Danmark sammen. Det er derfor, vi insisterer på uddannelsesinstitutioner i hele landet. Og på bedre
250 vilkår for de erhvervsdrivende - ikke mindst udenfor de store byer.

Jeg drømmer om virksomheder, der satser på den næste generations vilde idéer. Deres skabertrang, mod og kreativitet. Et stærkt erhvervsliv er afgørende for vores velfærdssamfund og sammenhængskraft. Det er derfor, vi
255 skal investere i forskning og udvikling og omsætte det til nye arbejdspladser. Vi skal uddanne flere, tiltrække mere talent og skabe de bedste økonomiske rammer for danske virksomheder, der tør satse på fremtiden. Vi skal sikre, at Danmark og Europa ikke kun bruger, men også ejer og udvikler fremtidens teknologier. Fordi de er den nye kritiske infrastruktur. Vi skal lette på de byrder,
260 der i dag koster erhvervslivet 70 mia. kr. Så en god idé ikke drukner i bureaukrati, men får muligheden for at vokse. Og så virksomheder ikke flytter fra vores dejlige land, når de bliver store.

270 Jeg kunne godt have nøjedes med at omsætte alle mine drømme til en masse politikerord: Trepartsaftale, helhedsplan, 2035-plan. Men de ord kan ikke besejre den højre populisme, der vokser frem omkring os, og som kalder på alvor fra os alle.

275 **For sikkert er det, at hvis ikke vi lykkes med at give det danske folk noget at håbe på, står andre kræfter klar til at give dem noget at frygte.**

Derfor bliver vores vigtigste opgave i de kommende år og i denne regering, at tænde det håb, der giver mennesker modet til at drømme stort. Og de bedste muligheder for at gøre deres drømme til virkelighed.

280

Det bliver helt afgørende for vores fælles forståelse af, hvad der skal definere vores land. Og definere os som mennesker og som folk i fremtiden.

285

290 Min far sagde altid til mig, at det ikke var mærkeligt, at han syntes, de danske bakker og fjorde var de smukkeste i verden. Ligesom en franskmænd ser skønhed i de solbeskinnede alpetoppe og frodige vinmarker. Vi ser alle verden gennem de steder, vi hører til.

295 Vi kan ikke slå danskhed op i et opslagsværk. Det er noget, vi gør, og noget der sker, når vi mødes med hinanden. At være et folk handler ikke om tro og hudfarve. Det handler om usynlige bånd, tillid, steder, historie og historier, kultur og fællesskab mellem os. Det er alt det, der binder os sammen som mennesker. Som folk. Og som nation.

300 **Det vigtige er ikke at nå til enighed om, hvad der er dansk. Det vigtige er at værne om, at det kan diskuteres.**

Det er ikke den yderste højrefløj, der skal definere, hvad der er dansk, og hvem Danmark er til for. Det er heller ikke Radikale Venstre. Det er det danske folk.

Og hvem der hører til i det fællesskab, har vi altid diskuteret. Det kommer vi også til fremover.

I det Danmark, vi drømmer om, bor et dansk folk, der tror på forskellige guder og tvivler på forskellige guder. Hvis de da overhovedet tror. Der alle nyder de samme rettigheder i den samme retsstat, uanset køn, baggrund og tro. Men som også er bundet sammen af den samme natur. De samme steder. Det samme sprog og den samme historie. Selvom vi også hver især har vores egen historie.

Dét folk bliver testet i disse år. Både fordi vi er blevet mange flere, der kommer til Danmark med rødder i et andet folk. Fordi ikke alle, der kommer hertil, vil tage det danske til sig. Og fordi nogen mener, at man aldrig kan blive rigtig dansk, hvis ikke man selv og ens familie er født her i landet i flere generationer.

Men jeg tror stadig på folket. Og på det folkelige fællesskab på tværs af klasser, geografi og baggrund. Jeg tror på det danske folk.

Derfor skal der også være hårde konsekvenser for de mennesker, der svigter deres egne og fællesskabet. Det kan ikke accepteres. At blive dansk kræver, at man vælger Danmark til. At man vælger vores grundlæggende frihedsværdier til. Enhver, der vil bruge religion, familie eller tradition til at begrænse andre menneskers liv og frihed, skal mødes af et samfund, der siger klart fra.

I Radikale Venstre vil vi altid sætte os i spidsen for at bekæmpe negativ social kontrol. Det har ingen plads i det Danmark, vi drømmer om.

Og det har enhver undertrykkelse eller vold mod kvinder og børn heller ikke.

Uanset hvem der udøver den. Vi skal kunne tale om, at der ved partnervold og vold mod børn er en markant overrepræsentation af gerningsmænd med anden etnisk baggrund. Og samtidig tale om, at det store flertal af gerningsmændene
345 bag partnervold og partnerdrab i Danmark har dansk baggrund.

Men først og fremmest skal vi kunne blive enige om, at hvert eneste voldelige overgreb er ét for meget. Vi skal ikke kun dømme vores samfund på, hvor stærke vi er. Men på hvor godt vi løfter dem, der er mest udsatte. Og det gør vi på ingen
350 måde godt nok i dag.

Vi vil ikke finde os i, at tusindvis af især kvinder og børn lever med vold og frygt i det hjem, der skulle være det tryggeste og frieste sted for alle.

I flere år har jeg og andre gode radikale kræfter kæmpet indædt for at få en
355 national strategi mod partnervold og vold mod børn, og jeg er pavestolt over, at det nu er regeringens politik. Så vi endelig kan få den indsats, der skal til for at gøre op med den alt for udbredte vold.

360 **For i det Danmark, vi drømmer om, lever mennesker frit.**

365 Det betyder også, at vi i lige så høj grad skal bekæmpe den diskrimination, der rammer brede dele af den muslimske befolkning både fra Folketingets talerstol, i skolegården, på gaden og på arbejdspladserne i Danmark. Det sår også gift for det danske folk.

370 Derfor står vi hårdt op mod den højreekstremisme, der vokser i Danmark netop nu.

Ikke mindst når det kommer til forestillinger om remigration, fordi de værste
375 kapitler i vores historie begyndte med idéer om, at nogle mennesker var mere værd end andre. Det har heller ingen plads, i det Danmark, vi drømmer om.

Hvis vi ønsker et folk, kan vi ikke ekskludere store dele af befolkningen på forhånd, alene på baggrund af deres ophav. Danskhed sidder heldigvis ikke så

løst, at den kan lynes af og på med en dunjakke.

Vælger du Danmark og fællesskabet til, så hører du selvfølgelig til. Så er du en del af det danske folk.

385

Det er det Danmark, vi drømmer om.

390

Kære venner. Vi er kommet langt. Men vi er slet ikke i mål.

395

Jeg kunne have brugt hele min tale på de seriøse udfordringer, vi ser ude i verden lige nu. Ukraine, Hormuz, Gaza, klimakrisen og måske værst af alt: Et verdenssamfund, hvor den regelbaserede verdensorden er i opløsning og har meget svært ved at håndtere alle disse problemer. Også selvom det lysner lidt i Grønland i dag. I Radikale Venstre vil vi altid være engageret langt ud over landets grænser, og jeg er hamrende stolt af det kæmpe arbejde, som Sigrid udfører i Bruxelles. Og som mange frivillige radikale udfører i hele verden.

400

Når min tale i dag handler om Danmark, er det ikke fordi, vi skal skrue ned for det arbejde. Tværtimod. **Netop fordi verden i disse år bliver mere usikker, har vi brug for at stå stærkere sammen i Europa.**

405

Men det sammenhold kræver også, at vi bekæmper splittelsen hos os selv. I vores eget land. Hos vores eget folk.

410

De næste år vil vi knokle i regeringen for at vise det danske folk, at der er lys. At vi kan insistere på, at det er os selv, der former vores fremtid. Uanset hvor du bor, og hvor du kommer fra. Og vi vil knokle for at nå de mål, som vi har sat os. For de vil bringe os historisk langt på det grønne. Løfte vores børn og unge. Og løfte vores virksomheder.

415

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sende en varm hilsen til vores

420 regeringsfæller, Moderaterne, SF og Socialdemokratiet. Jeg finder stor glæde i samarbejdet med jer. I at arbejde for vores fælles drømme fremfor at dyrke vores forskelligheder.

425 Vi er glade for, at Danmarks grønneste regering nogensinde har modet til at tro på, at de kommende år, vil få Danmark til at gro i enhver forstand. Og sætter ambitiøst ind for at få det til at ske.

Men Radikale Venstre vil mere.

430

435 **Vi Radikale vil give vores børn og unge alt god grund til at tro på fremtiden. Vi vil skabe et land, som de har lyst til at drømme om.**

Og vi vil gøre det sammen med jer. Vi vil invitere jer til at drømme med og række ud til endnu flere. På landet og i byerne. Til højre og til venstre. Til børn og unge, der aldrig skal være i tvivl om, at vi i dette parti tager jeres meninger alvorligt. Her skal I blande jer. I skal drømme stort. Og I skal høres. For I er Danmarks fremtid.

445 Og vi skal række ud til de voksne og ældre, der har mod og omsorg til at tage ansvaret for deres børn og børnebørns liv og for de generationer, der kommer efter dem. Uanset om det gælder deres trivsel, deres klode eller en sund økonomi, de kan bygge Danmark videre på.

Måske er det netop det mest danske overhovedet? Ikke bare at samle os om det vi kommer fra, men i alle drømmene om, hvor vi kan nå hen.

450

Vi er først lige begyndt.

Tak for ordet.

455

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

460

Tags
Politisk tale, Radikale Venstre

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-ligegaards-tale-ved-radikale-venstres-landsmode-2026>

465

470

475

480

485

490

495